

påa et, men paa 7 Qvarteer, og jeg havde nær sagt paa 17 Qvarteer, er det Samme paa ingen Maade Tilfældet med mig. Ligesom jeg her staaer i Thinget uden at have et eneste Parti at støtte mig til, som jeg staaer multere ene her i Thinget, er det Tilfældet, ganske bogstaveligt Tilfældet, at da jeg idag traadte frem, for at tage Ordet, blev jeg af idetmindste 3 Rigsdagsmænd, der ganske vidst vilde mig det vel alle Tre, bedet om at fatte mig saa kort som muligt. Naar jeg altsaa skulde fatte mig ganske kort, seer den ærebe Minister, at jeg paa ingen Maade kunde efterkomme hans Opfordring at udtale mig udførligt. Jeg troer nu desuden, — thi jeg opfatter baade dette og mange andre Ting paa en anden Maade end den ærebe Minister — jeg troer, at det har meget Lidt at sige og meget Lidt at betyde, om man faaer at vide, hvorledes det staaer til der og der, med den Examen og med den Examen osv. Hvad vi vide, er, at hvorledes saa Examinerne ere indrettede her i Landet, har Danmark i dette Hundrebaar frembragt baade een Orsted og to Orsted'er, frembragt en S. E. Larsen, en Grundtvig, en Myhnster og mange Andre, og hvorledes det end staaer til med Examinerne i Sverrig, har Sverrig under hvilkefomhelst Betingelser og uden Hensyn til Examinerne frembragt saa at sige i alle Videnskaber Mænd, der staae ved Siden af dem, jeg har nævnt. Det har sin Verzelius, sin Nilsson, sin Wallin, sin Tegner, sin Atterbom og sin Stagnelius. Gaae vi til de exacte Videnskaber, saa har det f. Ex. sin Svanberg, og jeg har allerede nævnt Verzelius og Nilsson, der jo maae regnes herhen. Gaae vi til Historien, saa har Sverrig i det sidste Hundrebaar havt sin Geijer, sin Afzelius, sin Stranholm, sin Fruxell, sin Carlsson osv., Navne saa store, saa vi maatte glæde os, hvis vi havde Sideordnede til dem Alle; og alle disse Mænd ere komne frem og have udrettet, hvad de have udrettet, under de gjældende Forhold i Sverrig, og jeg mener derfor, at enten disse Forhold ligne vore Lidt eller meget, ligne de dem ialtfald deri, at de have frembragt ligesaa store, forholdsvis ligesaa mange og ligesaa herlige Heroer i Videnskaben som Danmark, og det er det, jeg

mener, man maa see paa. Jeg skal ikke opholde det ærebe Thing ved at gaae til Norge, om hvilket jeg kunde sige det Selvsamme, men jeg tvivler ikke om, at man isorveien er overbeviist derom, før jeg siger det. Seer man bort fra Videnskabens Heroer til det daglige Liv, er jeg overbeviist om, og de Herrer vistnok ogsaa; at Guds Ord prædikes ligesaa reent i Sverrig og Norge som i Danmark, at Retten administreres med den samme Retfærdighed og Dygtighed der som her, — hvis det ikke var Tilfældet, havde vi neppe vedtaget den Lov, som blev vedtagen ifjor — kort sagt, hvad enten vi see hen til den ene eller den anden Embedsklasse, er jeg overbeviist om, at den er ligesaa hæderlig og dygtig der som hos os; man behandler der baade Kroppen—Vægerne—og Sjælen—Theologerne og Kommen—Juristerne— med samme Dygtighed som her. Jeg skal derfor, for ikke at blive vidtløftig, ikke indlade mig paa den Fristelse, som den ærebe Minister har stillet mig, til udførligt at gaae ind paa en saadan Udvikling; jeg troer ikke, at det behøves.

Nu taler den ærebe Minister om, at der stilles heelt andre Fordringer der end her; han taler om, at man i Sverrig har Noget, som kaldes Cautionsstudenter. Ja, det er ikke saa forstrækkeligt længe siden, at vi havde det Samme hos os. Vi kaldte dem ikke Cautionsstudenter, men Kaffelovsstudenter; men hjært Barn har jo mange Navne, det kommer ud paa det Samme, og jeg for min Part skal ikke betænke mig et Dieblik paa at erklære, at jeg anseer det slet ikke for heldigt, at man har afskaffet Kaffelovsstuderterne hos os; og jeg vilde derfor heller ikke være bange for de svenske Cautionsstudenter. Den ærebe Minister siger fremdeles, at selv om vi vidste, hvorledes Forholdene nu ere i Sverrig og Norge, kunde Tiderne forandre sig, og man kan der træffe heelt andre Bestemmelser, end dem der nu gjælde. Det kan man gjøre, men jeg er overbeviist om; at naar et saadant Forslag som dette blev til Lov, vilde det have tilfølg, at Regjeringen vilde med langt større Omhu og Interesse følge Forholdenes Udvikling baade i Sverrig og Norge, end den gjør for Dieblicket, og den vilde, hvad den ærebe Kultusminister fortælle